

NÄLJAHÄDA: väike Peeteli kogudus ei jaksa enam hulkuvaid rüblikuid toita

Koduta lapsed said viimase moonna

Tallinnas Kopli liinide mahajäetud majades elab oma paarsada last, kellel pole kodu ega aadressi.

KRISTEL KIRSS

Peeteli kiriku valge väikebuss ei jõua veel Kopli liinidele keeratagi, kui kahelt poolt tormab ligi salk lapsi, koerad kannul. Sõiduk võtab hoo maha. Kaks rõõmukisa teinud tüdrukut jaksavad nüüd bussi kõrval joosta, kolm poissi sörgivad taga. Koer sööstab hammastega esirattasse. Toit tuleb.

Rooli taga on Mati Sinisaar, tänavalaste vabatahtlik abistaja. Kui üks bussiga võidu jooksvatest tüdrukutest nõuab tungivalt sisselaskmist, peatab ta sõiduki. Kohe klammerduvad suuremad poisid tagumise ukse külge. Edasi liigub buss juba teosammul.

Taamal, lagunenud puumajade veeres, kükitab toidupaki ootel veel lapsi. Nad on kobaras koos, mütsid määrdunud silmil, seljad vastu külma majaseina surutud. Samas lamavad koerad, keeled autode tagaajamisest ripakil. Mitmel kutsal on nelja käpa asemel kolm.

Viimane supipurk ja peotäis komme

Mati Sinisaar, Peeteli kiriku koguduse juurde loodud "liinilaste" abiskuse juhataja Inge Ojala ja sotsiaalpedagoog Janne Kants asuvad murjanitele nädalamoona kätte jagama. Suuremad lapsed piiravad täiskasvanud sisse. Tulvana saavad kõige erinevamad küsimused. Nende jaoks on nad ainsad usaldatavad täiskasvanud "teisest maailmast". Nad ei tea veel, et see võib olla viimane kord, kui toidukott süle kukub.

Viimases toidupakis on makaronid, purk kana- ja hernesuppi, nuudliroog ja paar peotäit komme. Leiva ja saia jaoks abistajatel enam raha ei jätkunud.

Kopli liinidel elavaid lapsi on saadud toita tänu Peeteli koguduse inimeste annetustele, kuid neid on hinge kirjas vaid 80 liiget – enamik eakad pensionärid. Toidupakke on



Kopli "liinilapsed" hõivavad Peeteli koguduse bussi veel enne, kui see toidupakkide jagamise paika jõuab.

MARKO MUMM

saatnud ka sõpruskoguduse liikmed Norrast, kuid needki on riiulitelt lõppenud.

"Sotsiaalministeeriumist lubati meie laste abistamise projektile 200 000 krooni, aga seni pole sellest midagi kuulda," räägib Inge Ojala. "Ministeeriumist öeldi, et eelmine rahakomisjon läks laiali ning meie lootused raha saada on väga väikesed."

Abi ei ole kiriku katuse all tegutsevatel inimestel loota ka Põhja-Tallinna sotsiaalabiametilt. Nendel on endalgi kitsas käes, "teab Inge Ojala.

Peeteli kiriku koguduse juurde loodud toetuskeskus on võitnud ligi 30 vanemliku hoolitsuseta lapse

usalduse. Mõned neist käivad koguni vahelduva eduga koolis. Ent neid lapsi, kes abi vajaksid, leidub Kopli liinidel ligi kümme korda rohkem, teab Inge Ojala.

Ema ei luba tupp

Lapsed elavad majades, kus ei ole ei aknaid ega uksi. Kui esimese korruse tualetid saavad täis, kolivad ülespoole. Terve maja lagastatud, otsitakse uus.

"Vanemad on asotsiaalsed, kes elavad eraldi punkrites," seletab Inge Ojala. "Mõni laps ei teagi, kus vanemad on; teine väidab, et on Venemaale sõitnud." Kui vanemad ongi naabruses olemas, ei taha lap-

sed ise nende juurde minna või ei lase ema lihtsalt tupp, sest elu erinevate meestega on paeluvam kui laste eest hoolitsemine. Üks poisist elas sellise ema tõttu mitu kuud mahajäetud, usteta garaazis. Ühel 11-aastaselt tüdrukul on tõsised mäluhäired. Tema järjekordne kasuisa oli toonud koju isetehtud pommi, mis seal ka lõhkes. Kuna tüdruk oli lõhkekehale kõige lähemal, sai ta kõige rohkem põrutada. Ta ei oska isegi oma nime kirjutada.

"Need lapsed armastavad tegelikult inimesi, kes on neid kasvatanud, ka oma ema ja isa," räägib Inge Ojala. "Ja saavad aru, et ei ole nende võimuses midagi muuta."

Mitmed tänavaelanikud tahavad siiski õppida ja viletsusest välja rabelda. "Kui kas või üks nende laste hulgast tahaks õppida, peaks tal olema koht, kus õppida," leiab Inge Ojala. Paraku seda pole.

Toidukottide sisu uudistamise ja kommipaberite krabina katkestab üle peade lendava luigeparve hääl. Määrdunud ninad ja kommi matutavad suud pöörduvad taeva poole. Siis haarab üks poistest kätte kujutletava püssi. Hardunud vaikust lõhestab trratatataa...

Kotte järel sikutades hajuvad lapsed majade vahele. Nii mõnigi neist võib loota vanemaga kohtumist. Supipurk avab ukse ja südame.